

Pasningsvejledning for børstesvin

1. Dyreart

Børstesvin (*Tenrec ecaudatus*)

2. Fuldvoksen størrelse

Længde og vægt er 26-40 cm og 1-2,5 kg. Hanner er som regel større og har et bredere hoved end hunner.

3. Forventet levealder

Denne børstesvinsart kan blive omkring 6-8 år i fangenskab.

4. Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Børstesvinet er typisk nataktivt (evt. også aktiv først på aftenen), og sover om dagen i en rede af græs og blade på jorden under en sten, busk, træstamme o.l. Børstesvin skal holdes i et terrarium på minimum H50 x D100 X B200 cm for ét individ. Ved par bør grundarealet øges med mindst 25 %. Gode muligheder for at rode i bundlaget er meget vigtigt, og bundlaget skal bestå af jord, træflis, spåner, blade og/eller spagnum. Anlægget indrettes med forskellige skjul (hule træstammer, sten m.v.) og rødder, græstørv, blade og hø, som de kan rode rundt i og bygge rede af. Der bør også være en redekasse i træ til hvert individ, gerne med indgang via et rør.

5. Særlige pasningsbehov, herunder særlige krav til temperaturforhold

I naturen går børstesvinet ofte i dvale, når det bliver koldere og føden mere knap. Hiet består af en 1-2 m lang jordhule. Under dvalen reduceres kropstemperaturen og åndedragsfrekvensen. Selvom dvale i fangenskab sker sjældnere, kan det sagtens forekomme, hvor de så vil være inaktive og ikke æde. Evt. bliver de i en periode (afhængig af temperatur og fodring) blot mindre aktive og spiser mindre. Men dyrene skal altid have adgang til føde, hvis de går ud af dvaletilstanden. Dvalen er formentlig vigtig for at stimulere yngleadfærd. Dvalen fremstimuleres da ved at holde temperaturen på 16-22 °C i ca. 3-4 måneder. Resten af året bør temperaturen være 23-26 °C. Frisk vand gives, og foder og ekskrementer fjernes dagligt. Bundlaget skiftes 1-4 gange om måneden afhængigt af typen.

6. Stimulering og behov for motion

Hvirvelløse dyr gemmes og graves ned i bundlaget, så børstesvinet kan rode og grave efter dem. I naturen graver børstesvinet selv huler i jorden, så en tyk jordbund, der kan stimulere det til at grave sin egen hule og evt. hi, er en god idé. Selvom arten primært lever på jorden, så er den i stand til at klatre, hvorfor det er en god idé med små grene og forhindringer i anlægget, gerne indrettet, så det er svært for dyret at undgå at klatre på/over det. Børstesvin kan have tendens til overvægt, så et anlæg med et stort grundareal, hvor dyret kan løbe rundt, kravle og klatre for derved at få motion, er meget vigtigt.

7. Fodring

Børstesvins naturlige føde består af hvirvelløse dyr, ådsler af eller levende (som de jager) frøer og mus, samt forskelligt planteføde. Snuden bruges til at grave efter hvirvelløse dyr. Det er vigtigt at fodre varieret og i passende mængde, da børstesvin let kan blive overvægtige. De kan fodres med kattetørfoder, universalfoder, kød (f.eks. mus), forskellige hvirvelløse dyr og lidt frugt og grønt (f.eks. kogte bønner, ærter og majs, samt æble, kiwi, pære, blomme, jordbær, mango). Melorme, regnorme, rosenbillelarver skal gives lidt sjældnere pga. højt fedtindhold. Der må aldrig gives avocado. Tørrede rosiner, figner og bananer kan gives af og til som godbid. Vitaminer i pulverform tilsættes foderet. Complan®-vælling kan bruges som tilskudsfoeder. Op til en evt. dvale er det vigtigt, at de fodres, så de har noget at tære på. Frisk vand skal altid være tilgængeligt.

8. Sociale behov

Dette børstesvin lever primært solitært (en moder dog med unger), og ved møder kan de finde på at slå. Andre mener dog, at dyrene ofte kan findes flere sammen og er rimelig tolerante over for hinanden. Individet avlet og holdt i fangenskab er muligvis mere tolerante over for artsfæller. For at sikre, at et individ får stimuleret sin adfærd over for artsfæller, anbefales det så vidt muligt at holde

dem parvis, helst individer, der er opvokset sammen. Holdes de sammen, er det vigtigt, at der altid er masser af skjul og et stort grundareal, så de kan undslippe hinanden ved evt. konflikter. Kan to børstesvin ikke enes, skal de skilles og holdes i hvert sit anlæg, i perioder helst i nærheden af hinanden, så dyrene stadig har en vis kontakt. Artsfæller kommunikerer primært ved lyd, lugt og berøring. Aggressiv adfærd inkluderer slåen i jorden med forpoten, høj gaben, næse-mod-næse-kampe, skubben samt biden. Hanner i parringssæsonen vil især være aggressive over for hinanden, men hunner med unger kan også være særligt aggressive. Hold sammen med andre arter af dyr anbefales ikke.

9. Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

Denne børstesvinsart er blandt de pattedyr, der får de største kuld (op til 32 unger i ét kuld). Den er i stand til at yngle 2 gange årligt, men et andet kuld produceres ofte kun, hvis det første kuld ikke overlever. I fangenskab ses hunnen i visse tilfælde at smide nogle unger ud af reden og evt. at æde dem. I naturen mødes hanner og hunner kun kortvarigt i oktober-november for at parre sig. I fangenskab skal hannen fjernes fra hunnen umiddelbart efter parring, da drægtige hunner kan risikere at abortere ved forstyrrelser. En redekasse er desuden essentiel for ynglende hunner. Drægtighedsperioden er normalt 56-64 dage. Selvom hunner kan føde over 30 unger ad gangen, er kuldstørrelsen mere typisk omkring 15-20, i fangenskab dog muligvis færre. De nyfødte unger vejer ca. 20 g, er ca. 8-9 cm lange, og har skiftevis sorte og hvide striber ned langs ryggen. To rækker af hvide børster på ryggen producerer en lyd, når de gnubbes mod hinanden. I ca. 2-ugersalderen åbnes øjnene. Hunnen har 12 par dievorter, og ungerne dier de første 3-6 uger, hvorefter de vil begynde at søge fast føde. Moderen slikker ungerne, til de er omkring 1 måned gamle, og hårene og børsterne fældes og erstattes, når de er 1-2 måneder gamle, hvorefter de vil få den rødbrune "voksne" farve. Ungerne er fuldvoksne i 3-månedersalderen, og hunner bliver kønsmodne som ½ år gamle.

10. Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Enkelte individer kan med årene i mindre eller større grad blive børsteløse, muligvis grundet indavl. Børstesvin kan desuden i fangenskab have tendens til overvægt, hvorfor en rigtig og passende mængde foder og et stort anlæg, der giver rigeligt bevægelsesmuligheder og aktivitet, er vigtigt.

Øvrige informationer

Børstesvinet (*Tenrec ecaudatus*) findes på Madagaskar, hvor den er vidt udbredt og almindelig, men er også introduceret til omkringliggende øer. Levestederne er skov, savanne, buskslette, tør græsslette, landbrugs- og byområder. Nogle steder jages arten for dens kød. Foto: Joachim S. Müller

Slutblok

Udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse (www.dyrenesbeskyttelse.dk) i samarbejde med Dansk Primat Sammenslutning - Foreningen for Exotiske Pattedyr (www.aber.dk). Pasningsvejledningen indeholder generel information om pasning af en dyreart/dyregruppe. Yderligere oplysninger kan findes på biblioteket eller på ovennævnte og andre hjemmesider. Pasningsvejledningens faglige indhold er godkendt af Rådet vedrørende hold af særlige dyr den 2.12.2013 i henhold til bekendtgørelse om erhvervs-mæssig handel med dyr.